

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Tomasz Artymiuk

SSN Andrzej Tomczyk

Protokolant Jolanta Włostowska

w sprawie **J. S.**

skazanego za ciąg przestępstw z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 25 października 2023 r.

w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

kasacji Prokuratora Generalnego skierowanej na niekorzyść oskarżonego od prawomocnego wyroku nakazowego Sądu Rejonowego we Wschowie z dnia 7 marca 2023 r., sygn. akt II K 21/23,

**uchyla zaskarżony wyrok nakazowy i sprawę oskarżonego J. S.
przekazuje w tym zakresie Sądowi Rejonowemu we Wschowie do
ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy we Wschowie, wyrokiem nakazowym z dnia 7 marca 2023 r., sygn. II K 21/23, uznał oskarżonego J. S. za winnego popełnienia przestępstw z art. 286 § 1 k.k. (trzykrotnie) i przyjmując, że stanowią one ciąg przestępstw wymierzył mu na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k., przy zastosowaniu art. 37a

§ 1 k.k. karę grzywny w ilości 250 stawek dziennych, określając wysokość jednej stawki na 40 zł. W wyroku tym orzeczono nadto obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem oraz orzeczono o kosztach postępowania.

Wyrok ten został doręczony oskarżycielowi publicznemu w dniu 13 marca 2023 r., oskarżonemu w dniu 14 marca 2023 r., pokrzywdzonemu w dniu 13 marca 2023 r. i wobec niezłożenia sprzeciwu przez żadną ze stron postępowania, uprawomocnił się 21 marca 2023 r.

Od tego wyroku kasację na niekorzyść oskarżonego złożył Prokurator Generalny. W kasacji zarzucił rażące i mające wpływ na treść wyroku naruszenie prawa procesowego – art. 502 § 1 k.p.k., polegające na wymierzeniu oskarżonemu w postępowaniu nakazowym kary grzywny w wymiarze 250 stawek dziennych, w sytuacji gdy przepis ten przewiduje możliwość orzeczenia kary grzywny w wysokości do 200 stawek dziennych. W konkluzji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu we Wschowie do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście zasadna, co umożliwiło jej rozpoznanie i uwzględnienie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Przepis art. 502 § 1 k.p.k. z uwagi na uproszczony charakter postępowania nakazowego określa rodzaje i wysokości kar, które mogą być wymierzone w tym postępowaniu. W ramach wskazanej regulacji przewidziana jest szczególna granica wysokości kary grzywny orzekanej w postępowaniu nakazowym. Zgodnie bowiem z treścią art. 502 § 1 k.p.k. wyrokiem nakazowym można orzec karę grzywnę w wysokości do 200 stawek dziennych albo do 200 000 złotych.

Znalazło to potwierdzenie w wyroku Sądu Najwyższego z 25 lutego 2022 r., III KK 514/21, w którym stwierdzono, że wyrokiem nakazowym można orzec jedynie karę ograniczenia wolności lub grzywnę „przy czym wysokość grzywny nie może przekraczać 200 stawek dziennych albo 200 000 zł”. Treść przepisu w sposób jednoznaczny określa górną granicę kary grzywny, która może być orzeczona w tym trybie. Wymierzenie kary grzywny powyżej tej granicy stanowi rażące naruszenie prawa, które ma istotny wpływ na treść wyroku.

Tymczasem Sąd Rejonowy we Wschowie wskazanym wyrokiem nakazowym wymierzył oskarżonemu na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. przy

zastosowaniu art. 37a § 1 k.k. karę grzywny w ilości 250 stawek dziennych, określając wysokość jednej stawki na 40 zł. W tym miejscu podnieść należało, że art. 91 § 1 k.k. stanowi, że wobec sprawcy, który popełnienia w krótkich odstępach czasu, z wykorzystaniem takiej samej sposobności, dwa lub więcej przestępstw, zanim zapadł pierwszy, chociażby nieprawomocny, co do któregośkolwiek z tych przestępstw, sąd orzeka jedną karę określoną w przepisie stanowiącym podstawę jej wymiaru dla każdego z tych przestępstw, w wysokości do górnej granicy ustawowego zagrożenia. W kontekście wskazanej podstawy prawnej wymierzonej kary wskazać należało, że kara orzekana na podstawie art. 91 § 1 k.k. nie jest rodzajem lub analogiem kary łącznej. Ustawodawca nie wskazuje bowiem w żaden sposób w treści art. 91 § 1 k.k., że orzekana na podstawie tego przepisu kara jest karą łączną lub stanowi odpowiednik kary łącznej, nie nakazuje także stosowania do wymiaru kary na podstawie art. 91 § 1 k.k. odpowiednio przepisów dotyczących kary łącznej (zob. Włodzimierz Wróbel, Andrzej Zoll [red.], Kodeks karny. Część ogólna. Tom I. Część II. Komentarz do art. 53 -116, WK 2016). Konsekwencją ciągu przestępstw jest wymierzenie jednej kary (a nie kary łącznej) – zob. Marek Mozgawa (red.), Kodeks karny. Komentarz aktualizowany, LEX/el. 2023.

Zatem, orzekając w przedmiocie kary grzywny, Sąd *meriti* przekroczył przewidziany w art. 502 § 1 k.p.k. wymiar tej kary, gdyż w myśl tego przepisu wysokość kary grzywny nie może przekraczać 200 stawek dziennych. To uchybienie o charakterze rażącym miało istotny wpływ na treść wyroku, gdyż doprowadziło do sytuacji, w której oskarżony poniósł dolegliwość inną, niż to przewiduje obowiązująca ustawa karna. Zatem należało uchylić zaskarżony wyrok nakazowy i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu we Wschowie.

Biorąc pod uwagę wydanie niniejszego wyroku w postępowaniu nakazowym, za uzasadniony należy uznać wniosek o uchylenie zaskarżonego wyroku nakazowego i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu we Wschowie, który rozstrzygając sprawę ponownie będzie zobowiązany do wzięcia pod uwagę rozważań poczynionych w uzasadnieniu tego rozstrzygnięcia i respektować w dalszym orzekaniu reguły procedowania określone w treści art. 502 § 1 k.p.k., widząc zaś zasadność orzeczenia wobec oskarżonego innej kary, niż

przewiduje to przepis art. 502 § 1 k.p.k. może zrezygnować ze wskazanego trybu postępowania, na co wskazywał prokurator kasacji uzasadniając jej kierunek.

Z tych względów orzeczono jak na wstępie.

[SOP]

[ms]